

NEET- toimenpideohjelma

Osa 1

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 3.12.2024

Suunnitelma työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien 18-29 –vuotiaiden nuorten tukemiseksi kohti työllistymistä ja opintoja

NEET –toimenpideohjelma on kaksiosainen

- Toimenpideohjelman ensimmäinen osa sisältää toimenpiteet, joilla kehitetään nykyisiä nuorille suunnattuja työllistymistä ja kouluttautumista tukevia palveluita. Se on laadittu yhteistyössä työllisyyspalveluiden, 2.asteen koulutuksen sekä nuoriso- ja yhteisöpalveluiden kanssa.
- Toimenpideohjelman toinen osa sisältää tilastotietoa Vantaan NEET –nuorista, tilastojen pohjalta tehtyjä johtopäätöksiä sekä suositukset vaikuttavista jatkotoimenpiteistä. Toimenpideohjelman toinen osa on teetetty ulkopuolisena selvityksenä PTCS Oy:llä. Selvityksen on laatinut VTM Jussi Pyykkönen.
- Toimenpideohjelman vieminen käytäntöön edellyttää palvelualojen tiivistä yhteistyötä sekä näkemystä yhteisestä tavoitteesta. Lisäksi se edellyttää toimeenpanon suunnittelua, aikatauluttamista sekä ohjelman kokonaisjohtamista.
- Osa toimenpiteistä on toteutettavissa nykyistä toimintaa organisoimalla ja yhteistyötä tiivistämällä. Osa toimenpiteistä edellyttää myös uusia resursseja ja nykyisten uudelleen kohdentamista.

Keitä NEET –nuorilla tarkoitetaan?

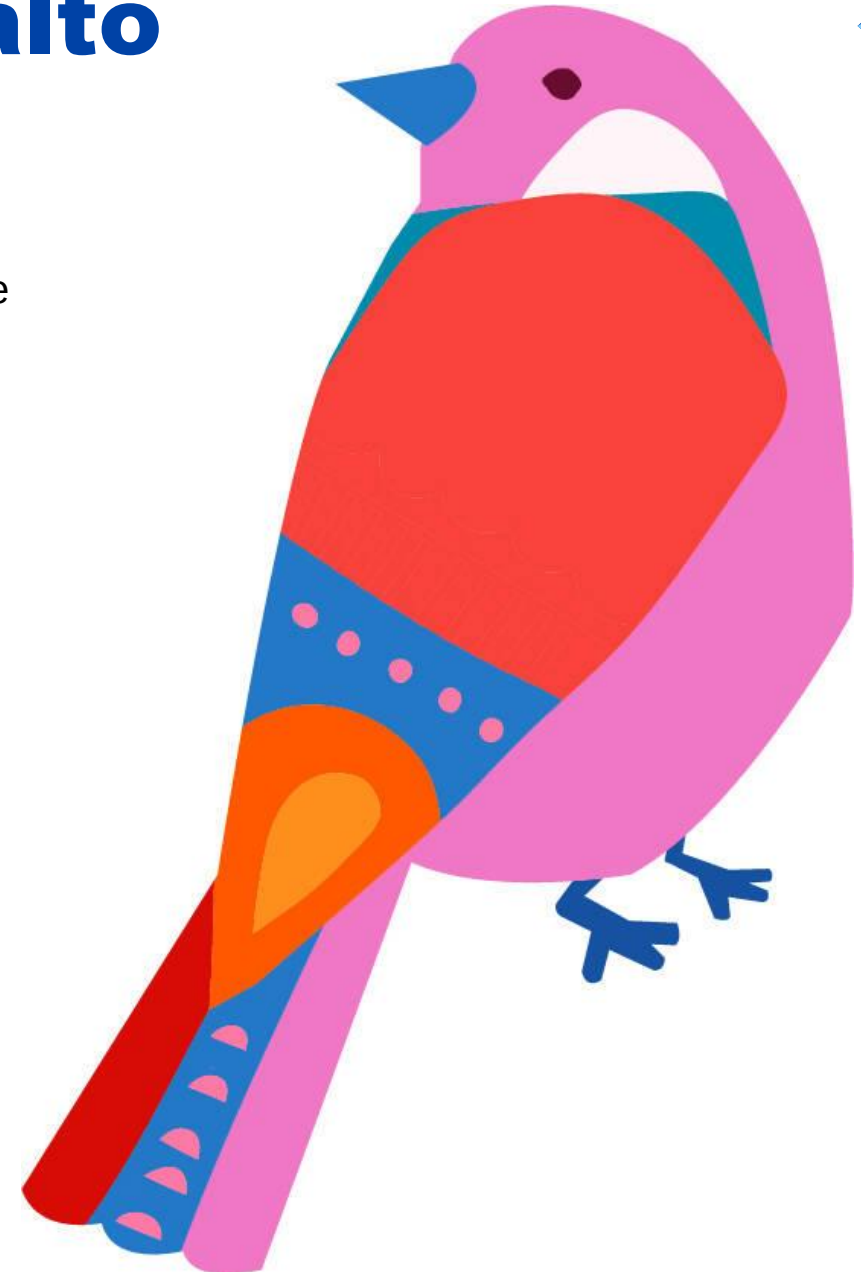
- NEET -lyhenne tulee englanninkielen sanoista **Not in Employment, Education or Training**. Suomessa NEET –nuorilla tarkoitetaan pääsääntöisesti 15-24 –vuotiaita nuoria, jotka eivät työskentele, opiskele tai ole varusmiespalveluksessa.
- Nuorten tilannetta ja syrjäytymisriskiä voidaan melko tehokkaasti mitata NEET-indikaattorilla. NEET –indikaattoria seurataan valtakunnallisesti. NEET –indikaattorista käytetään myös nimitystä syrjäytymisriskissä olevat nuoret.
- Indikaattoria seurattaessa on muistettava, että nuorten kouluttautumisen ja työelämään kiinnittymisen parantamiseksi tarvitaan kokonaisvaltaisia, sektorirajat ylittäviä ratkaisuja. Koulutus-, työllistymis- ja kuntoutustoimia suunnattaessa on kiinnitettävä huomiota nuorten yksilöllisiin tarpeisiin.
- Tässä toimenpideohjelmassa **NEET –nuorilla tarkoitetaan vantaalaisia 18-29 –vuotiaita työn ja koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria**, jotka eivät ole työllisiä, opiskelijoita, varusmiehiä, eläkeläisiä, kotiäitejä/-isiä tai omaisuustuloilla eläviä.

Toimenpideohjelman sisältö

- 1. NEET-nuorten tunnistaminen ja tavoittaminen**
 - 1.1 Tunnistetaan erilaiset NEET-nuorten ryhmät
 - 1.2 Luodaan tavoittamisen mallit tunnistetuille NEET-nuorten ryhmille
- 2. Monialaisten yhteistyörakenteiden kehittäminen**
 - 2.1 Yhteistyömallit monialaiselle verkostotyölle
 - 2.2 Palveluohjausosaamisen vahvistaminen
- 3. Palveluiden yhteensovittaminen**
 - 3.1 Palvelupolkujen yhteiskehittäminen
 - 3.2 Moniammatillisten palvelumallien kehittäminen
- 4. Alueellinen toimintamalli**
 - 4.1 Alueellisen palvelukartan rakentaminen
 - 4.2 Ohjaamokonseptin tai monialaisen palvelun alueellistaminen
- 5. Monikanavaisempi ohjaus ja –neuvontatyö**
 - 5.1 Kevyen verkkoneuvonnan kehittäminen nuorilähtöisesti
 - 5.2 Kehitetään verkossa tehtävää ohjaus- ja neuvontatyötä
- 6. Uuden työllistämistukimallin kehittäminen nuorille**
 - 6.1 Uuden työllistämistukimallin kehittäminen nuorille
 - 6.2 Oppisopimuskoulutuksen vahvistaminen

1. NEET-nuorten tunnistaminen ja tavoittaminen

Toimenpide 1.1 Tunnistetaan erilaiset NEET-nuorten ryhmät

- Tunnistetaan erilaiset NEET –nuorten ryhmät ja tehostetaan niiden avulla asiakassegmentointia
 1. Erilaisissa nivelvaiheissa eli riskissä olevat nuoret (ennalta ehkäisy)
 2. Palveluissa olevat nuoret, jotka ovat motivoituneita tilanteensa edistämiseen
 3. Palveluissa olevat nuoret, jotka eivät sitoudu tai kykene palveluun
 4. Palveluiden ulkopuolella "syRJässä" olevat nuoret
- Asiakassegmentoinnissa hyödynnetään PTCS Oy:n selvityksen tuloksia

Toimenpide 1.2 Luodaan tavoittamisen mallit tunnistetuille NEET- nuorten ryhmille

- Kuvataan olemassa olevat palvelukohtaiset tavoittamisen mallit eri NEET –nuorten ryhmille
- Kehitetään vahvemman tavoittelun toimintamalleja erityisesti palveluiden ulkopuolelle putoaville
- Rakennetaan monikanavaisia tavoittelun malleja esim. verkossa tapahtuva etsivä työ
- Työstetään tavoittamisen toimintamalleja yli toimialarajojen
- Tehostetaan sosiaalihuoltoon tehtävien huoli-ilmoitusten tekoa

2. Monialaisten yhteistyörakenteiden kehittäminen

Toimenpide 2.1 Yhteistyömallit monialaiselle verkostotyölle *

- Perustetaan Vantaan NEET-verkosto, jonka tavoitteena on ajantasaisen tilannekuvan päivittäminen ja yhteistyön tiivistäminen
- Selkeytetään työnjakoa hyvinvointialueen kanssa
- Rakennetaan yhteistyömalleja asiakastyötä tekevien kesken esim. konsultaatiopuhelut / puhelinpäivystys
- Varmistetaan riittävä tiedonkulku eri toimijoiden kesken (esim. järjestötoimijat)
- Velvoitetaan sopimukselliset palveluntuottajat (ostopalvelut) tiiviimpään yhteistyöhön NEET –nuorten palveluiden osalta

Toimenpide 2.2 Palveluohjausosaamisen vahvistaminen *

- Tunnistetaan nuorten oikeat palvelutarpeet kaikkia nuoria kohtaavissa palveluissa
- Vahvistetaan toimijoiden keskinäistä tuntemista. Perehdytetään henkilöstöä yli toimialarajojen. Tehdään eri toimijoiden palvelu- ja prosessikuvaukset avoimiksi.
- Järjestetään henkilöstölle suunnattua yhteistä koulutusta yli toimialarajojen mm. nuorten palveluohjauksesta, lakisääteisistä palveluista, hyvinvointialueen palvelupoluista.

***lisäresurssia vaativa toimenpide**

3. Palveluiden yhteensovittaminen

Toimenpide 3.1 Palvelupolkujen yhteiskehittäminen*

- Luodaan asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet huomioivia palvelupolkuja NEET-nuorille
- Luodaan toimintamalleja, joilla ehkäistään tehokkaasti NEET -nuoren putoaminen palveluiden ulkopuolelle
- Panostetaan ja sitoudutaan nuorten pitkäkestoisiin palvelupolkuihin
- Luodaan Vantaan oma nuorisotakuumalli tarjoamalla alle 25-vuotiaalle työttömälle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle kolmen kuukauden kuluessa töitä, koulutusta tai muita työllistymistä tukevia toimia

Toimenpide 3.2 Moniammatillisten palvelumallien kehittäminen

- Kehitetään moniammatillisia työmalleja ja toimintatapoja kuten yhteisiä asiakastapaamisia paljon palveluita tarvitseville asiakkaille. Lisätään ammattilaisten välistä luottamusta.
- Edistetään valtakunnallisesti vaikuttaviksi osoitettujen työmallien ja hyvien käytäntöjen käyttöönottoa kuten rinnalla kulkevaa työmallia
- Tiivistetään yhteistyötä kuntoutuspalveluiden kanssa ja tarjotaan kuntoutumista tukevaa toimintaa työmarkkinoille palaavalle nuorelle aktiivisemmin

***lisäresurssia vaativa toimenpide**

4. Alueellinen toimintamalli

Toimenpide 4.1 Alueellisen palvelukartan rakentaminen *

- Rakennetaan NEET –nuorten palvelukartta suuralueittain (Myyrmäki, Kivistö, Aviapolis, Tikkurila, Koivukylä, Korso, Hakunila)
- Kartoitetaan alueellisesti kolmannen sektorin tuottamat palvelut ja järjestötoimijat nuorten opiskelu- ja työllistymispolun tueksi
- Kartoitetaan toimijat, jotka ohjaavat nuoria työllistymis- ja koulutuspalveluihin

Toimenpide 4.2 Ohjaamokonseptin tai monialaisen palvelun alueellistaminen *

- Jalkautetaan nuorten matalan kynnyksen neuvontaa ja moniammatillista tukea eri alueille
- Hyödynnetään olemassa olevia tiloja ja palveluita jalkauttamisessa (nuorisotilat, asukastilat, nuorten aikuisten Olohuone-toiminta)
- Pilotoidaan alueellinen monialainen työmalli/palvelu pop-up tyyppisesti esim. 6kk / alue
- Kehitetään ja pilotoidaan liikkuvaa palvelua esim. Ohjaamo –tyyppistä toimintaa

***lisäresurssia vaativa toimenpide**

5. Monikanavaisempi ohjaus- ja neuvontatyö

Toimenpide 5.1 Kevyen verkkoneuvonnan kehittäminen nuorilähtöisesti *

- Kehitetään nuorille suunnattua verkkoneuvontaa
- Tarjotaan nuorille riittävää ja henkilökohtaista asiointi- ja digitukea, mikäli nuoren toimintakyvyssä havaitaan selkeitä puutteita esim. mielenterveydenhaasteiden vuoksi
- Huomioidaan verkkoneuvonnan saavutettavuus, selkokieliisyys ja kielitaitovaatimukset

Toimenpide 5.2 Verkossa tehtävän ohjaus- ja neuvontatyön kehittäminen *

- Pilotoidaan verkkoetsivätyötä ja vahvistetaan siihen liittyvää osaamista
- Kehitetään verkon kautta tapahtuvaa nuorten tavoittelua ja ohjausta kohti läsnäoloa edellyttäviä palveluita
- Rakennetaan selkeitä palvelupolkuja verkossa tapahtuvan ohjauksen tueksi
- Hyödynnetään enemmän olemassa olevia verkkoalustoja esim. Sekaisin chat
- Tarjotaan nuorille riittävää ja henkilökohtaista digitukea, jos nuoren toimintakyvyssä selkeitä puutteita esim. mielenterveydenhaasteiden vuoksi

***lisäresurssia vaativa toimenpide**

6. Uuden työllistämistukimallin kehittäminen

Toimenpide 6.1 Uuden työllistämistukimallin kehittäminen nuorille *

- Luodaan uudenlainen työllistämistuen malli ja tukea kohdennetaan jatkossa myös NEET – nuoriin. Työllistämistuettu työ toimii jatkopolkuna ja työllistymisen väylänä avoimille työmarkkinoille
- Huolehditaan ohjauksesta ja urasuunnittelusta työllistämistuelle tuetun työn aikana
- Varmistetaan riittävä tuki nuorelle myös tuetun työn jälkeen työllistymiseksi avoimille työmarkkinoille tai jatko-opintoihin
- Selvitetään mahdollista rekrytointitukea yrityksille NEET –nuorten työllistämiseksi

Toimenpide 6.2 Oppisopimuskoulutuksen vahvistaminen

- Tarjotaan tehokkaammin oppisopimusta väylänä työllistyä ja kouluttautua erityisesti vailla 2.asteen tutkintoa oleville nuorille
- Lisätään kaupungin mahdollisuuksia palkata nuoria oppisopimuksen kautta kaupungin eri toimialoille

***lisäresurssia vaativa toimenpide**

Toimenpideohjelman laatinut työryhmä:

Hanna Hänninen	Hanna Kukkonen
Susanna Salmela	Eeva Ahtee
Kirsi Sulaoja	Hanna Sauli
Mari Salminen	Karri Mikkonen
Elina Tuuri	Mirka Jokela
Paula Tiitto	Hanna Iso-Metsälä
Tuire Luostarinen	Heidi Böckerman
Suvi Helle	